

Bachelor of Arts (B.A.) Fifth Semester Examination
MARATHI
Compulsory Paper—1
Other Language

वेळ : तीन तास]

[एकूण गुण : 80

सूचना :—(1) पाचही प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.

(2) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. 'महाभारतातील पांडवांची 'मयसभा' ही वास्तू नुसती अपशकुनीय नव्हे तर आभासमय सुद्धा होती' हे विधान 'मयसभा' पाठाच्या आधारे स्पष्ट करा. 16

किंवा

'सुधारक' काढव्यामागचा कोणता हेतू आगरकरांनी सांगितला आहे ? स्पष्ट करा.

2. 'समाधान' कवितेतून कवीने समाजाला मानवी जीवनातील कोणते सत्य सांगितले ? सोदाहरण वर्णन करा. 16

किंवा

'पंढरीवर्णन' कवितेचे रसग्रहण करा.

3. खालीलपैकी कोणत्याही एकाच गटातील प्रश्नांची उत्तरे सुमारे शंभर शब्दात लिहा. 16

गट 'अ'

(क) मानवाला सुष्टीपासून निरंतर मिळणारे दान कोणते ? वर्णन करा.

(ख) 'वीव्हावो स्वीकारू' या लीळेतून धवळ्याच्या निर्मितीसंदर्भात महदाईसेने सांगितलेला वृत्तांत स्पष्ट करा.

(ग) 'कला ज्या लागल्या जीवा' या कवितेतून कवीने जनरीतीचे केलेले वर्णन विशद करा.

(घ) 'चाफा' कवितेतून घडणाऱ्या वैश्विक प्रेमाचा साक्षात्कार वर्णन करा.

किंवा

गट 'ब'

(च) चारूअण्णाचे स्वभावचित्र रेखाटा.

(छ) कोणत्या कारणांमुळे आगरकरांना आपळा देश मोठा वाटतो ?

(ज) तीर्थाला जाणाऱ्यांना तुकाराम महाराज कोणते खडे बोल सुनावतात ?

(झ) पत्नीच्या प्रेमळ सहवासामुळे कवितेतील नायकाला कोणते समाधान मिळते ?

4. खालीलपैकी कोणत्याही एकाच गटातील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी शंभर शब्दात लिहा :- 16

गट 'क'

(त) संहिता संपादन म्हणजे काय ?

(थ) कोश संपादनाचे कार्य कसे गुंतागुंतीचे असते ? स्पष्ट करा.

(द) टिपणी लिहिताना कोणती काळजी घ्यावी ?

(ध) टिपणी लेखनाचा हेतू स्पष्ट करा.

किंवा

गट 'ड'

(प) आशय संपादन संस्कारामध्ये समतोलाचे महत्व विशद करा.

(फ) संपादन कार्याची व्याप्ती थोडक्यात लिहा.

(ब) माहितीपत्रकाचे स्वरूप स्पष्ट करा.

(भ) जाहीर निवेदन म्हणजे काय ?

5. पुढीलपैकी सर्व प्रश्नांची उत्तरे संक्षिप्त स्वरूपात लिहा :- 16

(1) श्रावस्तीची कथा वर्णन करा.

(2) दामूने खुटमुट्यांच्या चाळीत कोणती बातमी सांगितली ?

(3) रूक्मिणीला कोणत्या घटनेमुळे वनात येऊन राहावे लागते ?

(4) चाफ्याला रिझविण्याकरिता प्रेयसी कोणकोणते प्रयत्न करते ?

(5) टिपणीचे प्रकार किती व कोणते ?

(6) माहिती पर टिपणीचे स्वरूप स्पष्ट करा.

(7) गौरवग्रंथाचे स्वरूप कसे असावे ?

(8) संहिता वाचनात संपादकाने कोणकोणत्या गोष्टींवर लक्ष केंद्रित करावे.